

Klasteri. Pieredze.

Ineta Litte

Cēsis, 2012. gada 30. novembris

Klasteri. Pieredze.

Komerccdarbības jeb biznesa klasteri var definēt kā noteiktā ģeogrāfiskā teritorijā izvietotu līdzīgu vai saistītu uzņēmumu sadarbības modeli, ko apvieno kopējs tirgus, tehnoloģijas vai zināšanas, piegādātāji, darbinieki un atbalstošās organizācijas.

Klasteri. Pieredze.

Biznesa klastera struktūra nosaka klastera darbības principus. Biznesa klasteru vidē darbojošos uzņēmumus var iedalīt trīs grupās: vadošie uzņēmumi, saistīties uzņēmumi un atbalsta infrastruktūra.

Biznesa klastera struktūru var attēlot piramīdas veidā. Piramīdas augšējā daļā atrodas nozares uzņēmumi (vadošie uzņēmumi).

Viens no klastera galvenajiem mērķiem ir vadošo uzņēmumu attīstība un konkurētspējas palielināšana. Attīstoties vadošiem uzņēmumiem, labumu gūst arī pārējie klastera dalībnieki.

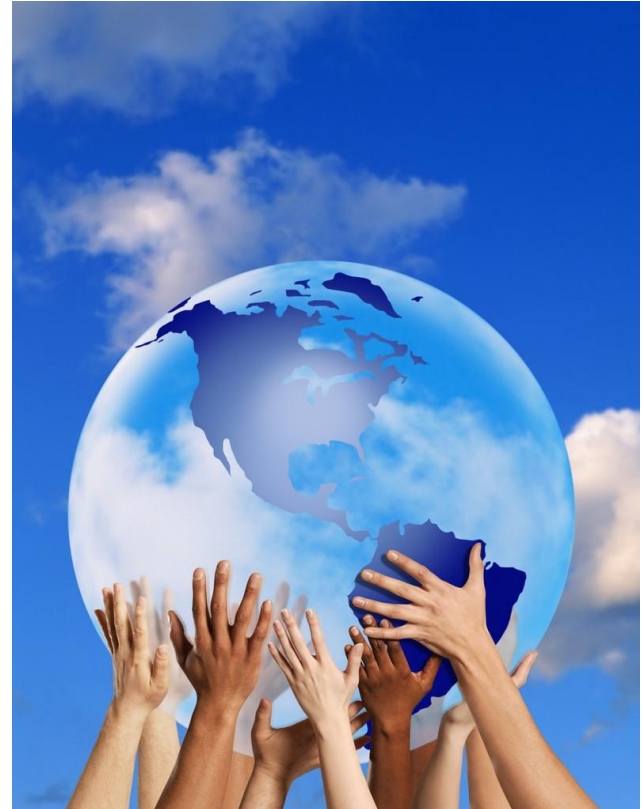
Saistītie uzņēmumi (izejvielu piegādātāji, iekārtu un tehnikas ražotāji, ārpakalpojumu piedāvātāji u.c.) līdz ar to iegūst iespēju palielināt savas produkcijas realizācijas apjomus un iespēju ieguldīt jaunu tehnoloģiju radīšanā.

Atbalsta infrastruktūrā ietilpstošās nozares, līdz ar vadošo uzņēmumu attīstību, arī piedzīvo augšupeju.

Klasteri. Pieredze.

Starp klastera dalībniekiem nepastāv parastas preču vai pakalpojumu "pirkšanas-pārdošanas" attiecības. Klastera dalībniekus vieno kopējas intereses un vīzija, kuru sasniegšanai ir nepieciešama cieša sadarbība un savstarpējās sinerģijas radīšana. Klastera dalībnieki papildina viens otru un savstarpējās mijiedarbības rezultātā spēj sasniegt ievērojami augstāku efektivitātes līmeni nekā gadījumā, ja darbotos izolēti. Savstarpēja konkurence un sadarbība vislabāk raksturo klastera dalībnieku savstarpējās attiecības. Klastera vide veicina uzņēmumu horizontālu un vertikālu integrāciju.

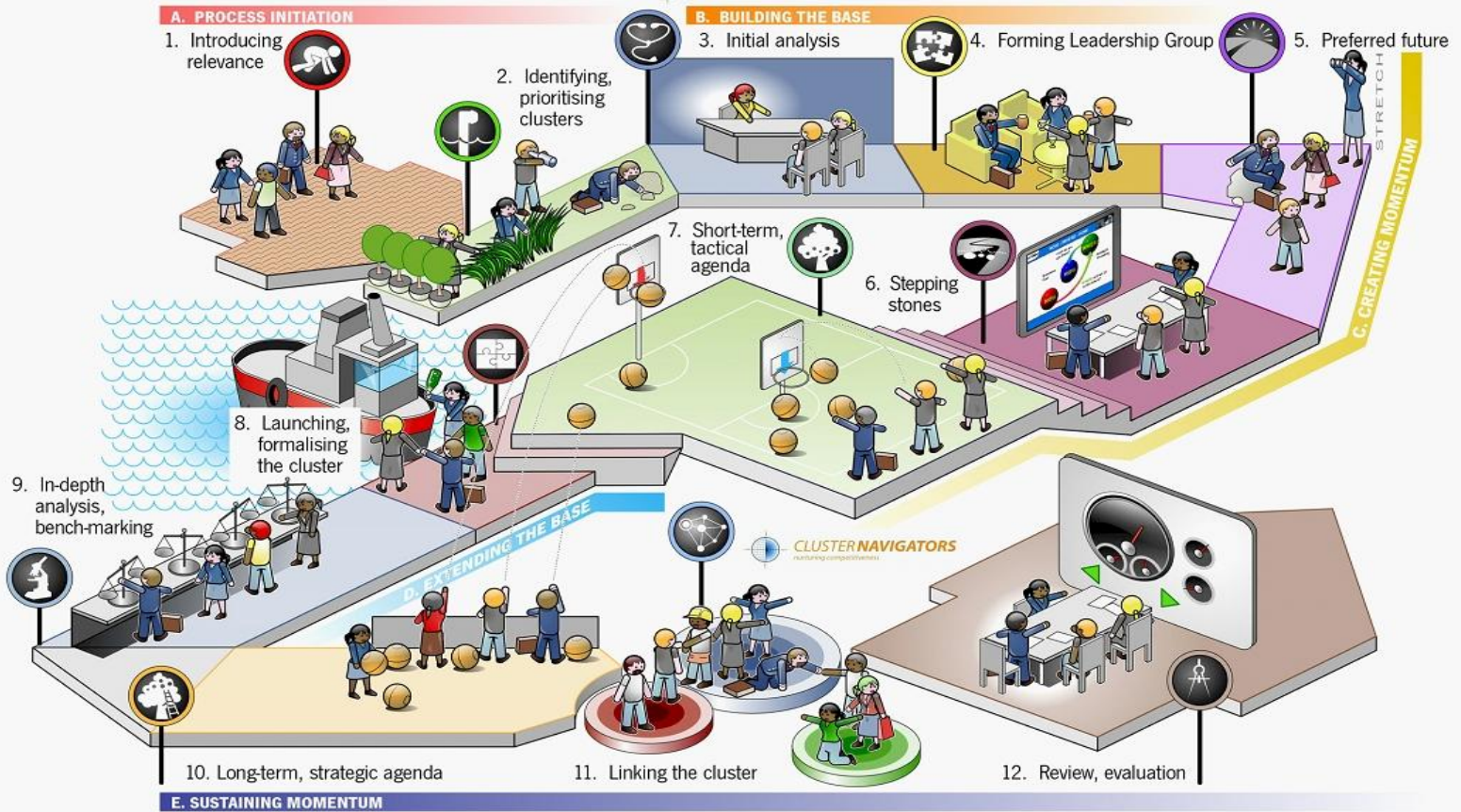

Klasteri. Pieredze.

CLUSTER DEVELOPMENT

FIVE PHASES, TWELVE STEPS

CLUSTER NAVIGATORS
Partnership for competitiveness

© Cluster Navigators Ltd, 2007
Infographic by Tecads

Klasteri. Pieredze.

Vidzemes reģionā ir nodibināti 2 klasteri

Vidzemes augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris

Gaujas Nacionālā Parka tūrisma klasteris

Klasteri. Pieredze.

Vidzemes Augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris

Vidzemes Augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klastera sadarbības līgumā definēts mērķis:

Organizēt sadarbību un zināšanu pārnesi starp uzņēmumiem, organizācijām, izglītības iestādēm, zinātniskajām un pētniecības institūcijām nolūkā veicināt veselīgas un augstvērtīgas pārtikas ražošanas attīstību, uzņēmumu un Vidzemes reģiona izaugsmi.

Klasteri. Pieredze.

Vidzemes Augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris

Klastera darbības uzdevumi:

- Popularizēt augstvērtīgas, veselīgas un drošas pārtikas patēriņu sabiedrībā, ar savu darbību paaugstināt sabiedrības izpratni un atbildību par augstvērtīgas, veselīgas un drošas pārtikas nozīmi indivīda veselības saglabāšanā un atjaunošanā;
- Veicināt augstvērtīgas, veselīgas un drošas pārtikas ražošanas attīstību, jaunu tehnoloģiju un produktu izstrādi un virzīšanu tirgū;
- Veidot augstvērtīgas pārtikas ražotāju un ar pārtikas ražošanas nozari saistīto uzņēmumu, zinātniski pētniecisko institūciju, izglītības iestāžu un Vidzemes reģiona publiskā sektora institūciju sadarbības tīklu;
- Organizēt Pušu sadarbību kopīgu produktu, projektu, inovatīvu risinājumu ieviešanā, zināšanu, specializēto prasmju un pieredzes apmaiņā;
- Attīstīt starptautisko sadarbību ar pārtikas nozarē saistītiem klasteriem un ar tiem saistītām institūcijām Baltijas Jūras reģionā un Eiropas Savienībā kopumā, sekmēt ārējo tirgu apgūšanu;
- Veicināt pētniecības attīstību jomās, kas saistītas ar augstvērtīgas un veselīgas un drošas pārtikas ražošanu un patēriņu.

Klasteris darbojas uz sadarbības līguma pamata, tajā pašlaik ir iesaistīti ~20 dalībnieki, klasteris sadarbojas ar citiem pārtikas klasteriem Baltijas Jūras reģionā, „BSR Food cluster Network” iniciatīvas attīstībā. Klasteris ir atvērts jaunu uzņēmumu iesaistei sadarbībā.

Klasteri. Pieredze.

Gaujas Nacionālā parka tūrisma klasteris

Klasteris – vietas attīstības instruments

Vienīgais reģionālais LIAA
atbalstītais klastera projekts

Tūrisms – vietas izaugsmes
viens no trijiem pīlāriem

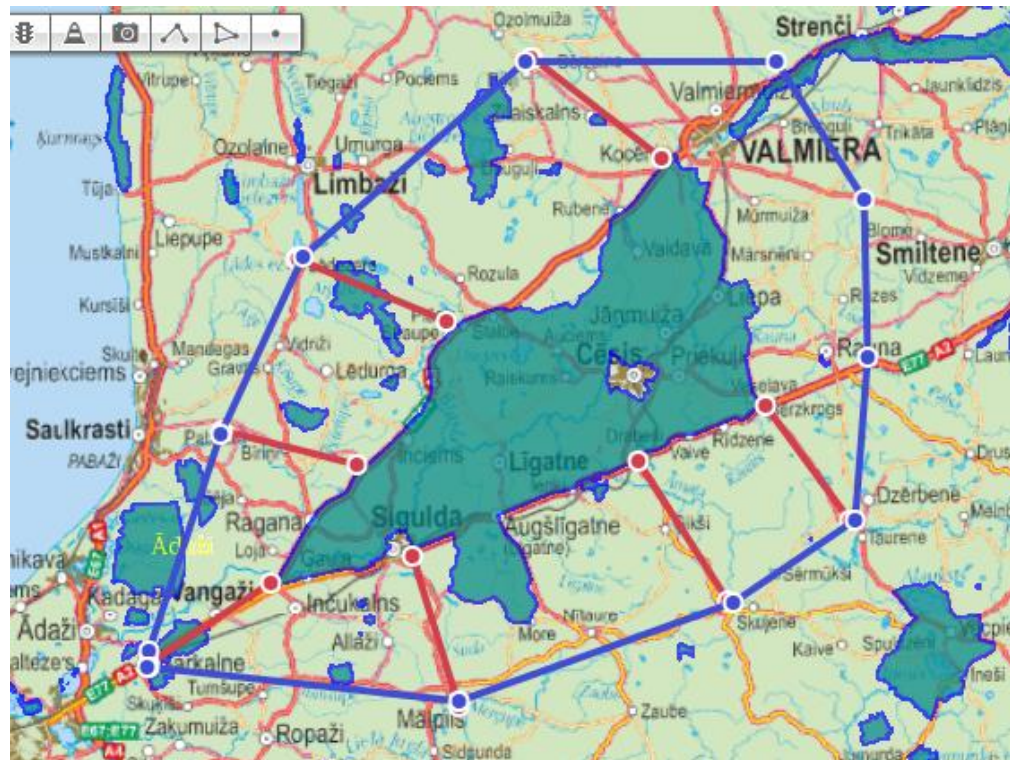
Vienotie mērķi – ciešā saistībā
ar vietas attīstību

Politiski aktuāls – veiksmes
stāsta saturs

Sadarbības platformas
mērogam ir nozīme,
administratīvajām robežām no
tūrisma galamērķa viedokļa –
nē

Ikdienas komunikācija, fiziska
tikšanās

Saistīto nozaru tuvums un
sadarbība

Karte: A.Klepers / Balticmaps.eu / SiA Jāņa Sēta kartogrāfiskā pamatne

Klasteri. Pieredze.

Gaujas Nacionālā parka tūrisma klasteris

Gaujas NP klastera stratēģiskie attīstības virzieni

- veidot un stiprināt vienotu Gaujas NP tūrisma **zīmolu**
- nostiprināt Gaujas NP kā **vienotu un konkurētspējīgu tūrisma galamērķi**
- nodrošināt, uzturēt vai paaugstināt galamērķa tūrisma pakalpojumu **kvalitāti**
- paaugstināt konkurētspēju, ieviešot jaunus risinājumus **energoefektivitātes** informācijas un komunikāciju **tehnoloģiju un eko-inovāciju jomā**
- **saglabāt Gaujas NP dabas daudzveidību, kultūras mantojuma un ainaviskās** vērtības, vienlaicīgi veicinot reģiona sociālekonomisko attīstību un dzīves kvalitāti

Klasteri. Pieredze.

Gaujas Nacionālā parka tūrisma klasteris

Trīs prioritārie virzieni projektā

Mārketinga aktivitātes vienota Gaujas NP galamērķa veicināšanai

- Vienots zīmols
- Vienots interneta medijs
- Tūrisma tirgus pētījumu bāze
- Dabas un kultūras mantojuma aizsardzības un tūrisma attīstības interešu sabalansēšana
- Vienotas mārketinga aktivitātes

Konkurētspējīga jauna piedāvājuma veidošana un kopīgu pakalpojumu attīstīšana

- Savstarpēji saistīta tematiskā piedāvājuma veidošana
- Kvalitatīva tūrisma piedāvājuma attīstīšana - dabas resursi / latviskā identitāte
- Jaunu tematisko piedāvājumu ar augstu pievienoto vērtību veidošana
- Jauna elektroniska pakalpojuma izstrāde un ieviešana

Vienota tūrisma galamērķa attīstības platformas izveide, pārvaldes kapacitātes celšana

- Klastera koordinācijas birojs
- Klastera kapacitātes celšana, sadarbības pasākumi
- Starptautiskā sadarbība un investīciju piesaiste
- Sabiedrības iesaistīšana, informēšana un izglītošana

Klasteri. Pieredze.

JAUTĀJUMI!

ATBILDES?

Ineta Litte
Cēsis, 2012. gada 30. novembris